

HÄMEEN KAUPPAKAMARI

NUMERO 01 / 2023

KAUPPA KAMARI

UUDET JÄSENET

VEKKA GROUP

VAUHDILLA KASVAVAA
LIIKENNÖINTIÄ S. 10

...

BETONIUKKO

ASENNE TYÖHÖN
RATKAISEE
S. 11

TEOLLISUUSPOLITIIKAN UUSI AIKAKAUSI

NORDIC WEST OFFICEN TOIMITUSJOHTAJA RISTO E.J. PENTTILÄ:

”SUOMI TARVITSEE UUDEN KASVUTARINAN” S. 14

Uniikkia tilaa

tarjolla

TULE OSAKSI UUTTA HISTORIAA

Keskellä Lahtea!

sammon

Spatiumin yli 100 000 m² tiloista löytyy myös valmista tuotanto-, logistiikka-, varasto- ja toimistotilaa niin pk-yritykselle kuin kansainväliselle toimijalle.

**Kerro yrityksenne suunnitelmista,
niin keskustellaan lisää**

Miika Laakso
puh. 040 547 7160
miika.laakso@spatium.fi

SPATIUM
TOIMITILAT

spatium.fi

HÄMEEN KAUPPAKAMARI

JULKAISIJA

Hämeen kauppakamari,
Aleksanterinkatu 17 A,
15110 Lahti
Raatihuoneenkatu 17 A,
13100 Hämeenlinna
www.hamechamber.fi

OSOITTEENMUUTOKSET

info@hamechamber.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Toimitusjohtaja
Jussi Eerikäinen
Puh. 040 739 9303

TOIMITUS

Viestintäpäällikkö
Päivi Pulkki
puh. 040 563 5013

KONSEPTI JA ULKOASU

Punamusta Oyj

TAITTO

Hämeenlinnan
Offset-Kolmio Paino Oy,
Jirka Messman

ILMOITUSMYYNTI JA TIEDUSTELUT

Päivi Pulkki
puh. 040 563 5013
paivi.pulkki@hamechamber.fi

ILMESTYY

maalis- ja syyskuussa painettuna,
touko- ja joulukuussa
verkkolehtenä
hamechamber.fi/verkkolehti

PAINOPAIKKA

OffsetKolmio Oy

ISSN 2342-1525

KANSIKUVA

Toimitusjohtaja
Risto E.J. Penttilä
(Kuva: Nordic West Office)

SISÄLTÖ

HÄMEEN KAUPPAKAMARI

5 PÄÄKIRJOITUS

Taantuma kurittaa
kotitalouksia

7 URAPOLKU

Keihään kärkenä
yritystoiminnan kehittäminen

8 GALLUP

Valiokuntien
vaikuttamiskohteet

26 KOULUTUKSET

Tulossa
HHJ-puheenjohtajakurssikurssi

EDUSKUNTAVAALIT

14 NORDIC WEST OFFICEN RISTO E.J. PENTTILÄ

Teollisuuspolitiikan uusi
aikakausi

17 TULEVAISUUDEN RATKAISUT

Kauppakamarien
eduskuntavaaliteesit 2023

18 KUUDEN SUURIMMAN MITTELÖ

Mikä on puolueiden
keskeinen viesti yrityksille?

AJANKOHTAISTA

6 KOLUMNII

Kriisistä ulos kohti valoa!

12 RUOTSIN MARKKINAT

Göteborgilla on vahva
perusteollisuus

22 KAUPPAKAMARIN USA:N KIRJEENVAIHTAJA

Vipinää Amerikan raitilla

25 ALUEELTA

"Kansainvälistyminen
ei ole peikko"

28 ASIAANTUNTIJA

Hiilirajamekanismi
voimaan lokakuussa

29 UUDET JÄSENET

Tervetuloa vahvaan
verkostoon

30 HÄMEEN KAUPPAKAMARI

Onnittelee

Yrityssaneerausten sekä asumis- ja rakentamisjuridiikan erityisasiantuntija

- Yrityssaneeraukset
- Asunto-osakeyhtiöasiat
- Urakkariidat
- Kiinteistö- ja asuntokauppariidat
- Lupa-, kaavoitus- ja rasiteasiat
- Sopimusasiat
- Vahingonkorvausasiat

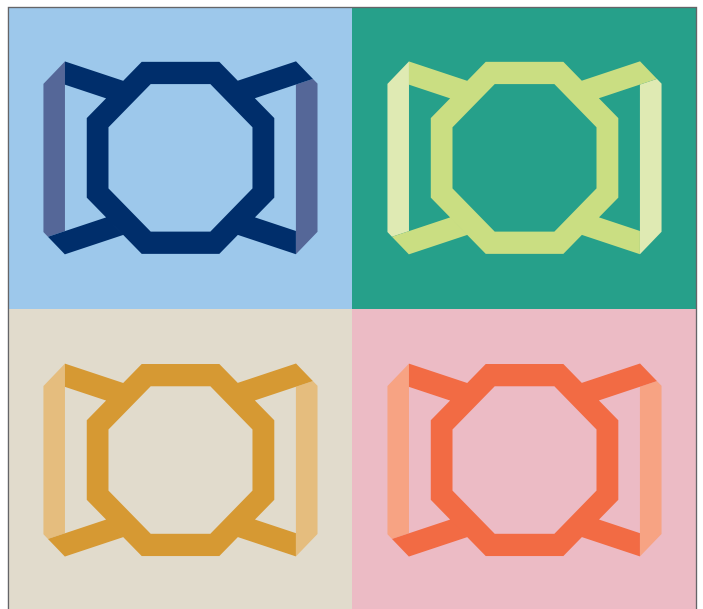
Henna Paukku
asianajaja, varatuomari
tel. + 358 40 760 6136
henna.paukku@osmomakinen.fi

Mika Vuorikoski
asianajaja, varatuomari
tel. + 358 40 187 1204
mika.vuorikoski@osmomakinen.fi

Asianajotoimisto
Osmo Mäkinen

Asianajotoimisto
Osmo Mäkinen Oy
Aleksanterinkatu 17 A
15110 Lahti
tel. + 358 3 553 1100
+ 358 40 708 4159
toimisto@osmomakinen.fi
www.osmomakinen.fi

Ajankestävä tapa palkita

ansiomerkit.fi | p. 09 4242 6200

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

SUOMEN SUURIN TULEVAISUUDEN YRITYSALUE

HÄMEENLINNA • JANAKKALA

WWW.INDUSTRIALPARKMORE.FI

Taantuma kurittaa kotitalouksia

Vuosi vaihtui sumeissa tunnelmissa. Inflaatio jyllää, lainojen korot ovat nousussa, energian hinta on ollut ennätyskorkealla, valtio on velkaantunut vauhdilla ja Venäjän raakalaismainen sota Ukrainaa vastaan jatkuu. Haastavasta tilanteesta huolimatta ekonomistit ennustavat tälle vuodelle vain lievää ja kestoaltaan lyhyttä taantumaa. Alkuvuoden ensimmäisten pörssipäivien kurssit vahvistavat myös sijoittajien uskoa talouden kasvun käynnistymiseen tulevan kesän jälkeen.

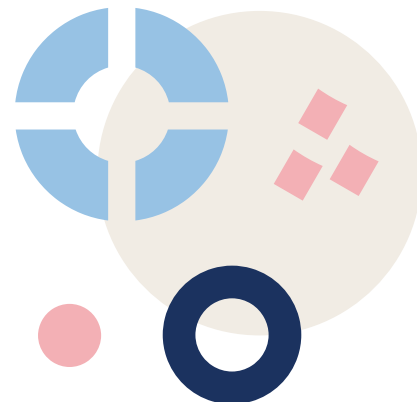
Taloustieteessä puhutaan makro- ja mikrotalouksista. Ekonomistit seuraavat talousennusteissa kansallisella tasolla makrotalouden muutujia, kuten bruttokansantuotteen kehitystä, julkista velkaa ja työttömyysastetta. Kotitalouksiin ja yrityksiin vaikuttavat puolestaan lähinnä mikrotalouden muuttajat, kuten omat tulot ja menot, säästöt ja sijoitukset. Makrotalouden muuttajista vain työllisyystilanne, joka onneksi on kehittynyt positiivisesti viimeisen vuoden aikana, heijastuu suoraan kotitalouksiin.

Kansalaisille oman talouden heikkeneminen näkyy jo nyt ja se poikkeaa aikaisemmista taantumista monella tapaa. Kustannusten nousu etenee vääjäämättä, asteittain ja laajalla rintamalla. Lainojen korkojen nousut ja sähkön hinnan kallis-

tuminen realisoituvat, kun kiinteät sopimuskauDET päättyvät. Elintarvikkeiden, investointihyödykkeiden ja palveluiden hinnat jatkavat tasais- ta nousuaan. Synkkä tilanne näkyy kuluttajien luottamusindikaattorin ennätysalhaisena tasona ja ostovoiman jyrkkänä pudotuksena. Pahiten tilanne eskaloituu keskituloisissa lapsiperheissä, joilla on suuret lainat sähkölämmitteisiin omakoti- tai rivitaloasuntoihin, ja jotka joutuvat käyttämään työmatkoihin ja lasten harrastuksiin omaa autoa.

Kokonaistilanteen haastavuus korostuu, kun seuraa maamme julkisen talouden kehitystä. Suomi on velkaantunut tämän hallituskauden aikana hälyttävästi. Koronalla ja Ukrainan sodalla on ollut merkittävää vaikutusta tilanteeseen, mutta hallituksen omilla toimilla on tilannetta vaikeutettu. Jatkossa pelkästään valtion lainan korot syövät miljardeja euroja enemmän kuin aikaisemmin ja nyt voimaan tulleen Sote-uudistuksen lisäkustannuksia vasta arvuutellaan. Jo nyt on selvää, että tälle kuluvalle vuodelle tarvitaan lähes miljardi euroa lisää Sote-alueiden rahoittamiseen.

Seuraavalla eduskunnalla ja hallituksella on epäkiitollinen tehtävä saada valtion talous tasapainoon. Usko taloustilanteen nopeaan paranemiseen on epärealistinen. Halli-

Kuva: Pipsa Stenlund, Oakhill Oy

tus joutuu etsimään ratkaisuja, joilla julkista sektoria tehostetaan. Hallintohimmeleitä on karsittava ja toimitoja on virtaviivaistettava. Syntyvyys on ollut jatkuvassa laskussa ja eläkeläisten määrä kasvaa voimakkaasti. Huoltosuhde on jo nyt hälyttävän heikko. Maailman kireimpiin kuuluvan palkkaverotuksemme korottaminen tässä taloustilanteessa olisi erittäin haitallista. Kotimaista kysyntää ei saa enää heikentää. Tästä taantumasta selvitään vain, jos työpaikat saadaan pysymään.

Malttia ja realismia vaalikentille!

JUSSI EERIKÄINEN
HÄMEEN KAUPPAKAMARIN
TOIMITUSJOHTAJA

Kriisistä ulos kohti valoa!

JUKKA RUUSUNEN

KIRJOITTAJA ON
KANTAVETKÖYHTIÖ FINGRIDIN
TOIMITUSJOHTAJA

Tätä kirjoitettaessa kolme talvikukautta on jo melkein takana ja sähköväen katseet ovat kääntyneet maaliskuuhun. Sähkön saatavuuden osalta kaikki on mennyt hyvin – kiitos lauhan sään ja suomalaisten hienon venymisen sähkön säästöön.

Joulukuussa suomalaiset säästivät sähköä kymmenen prosenttia. Joulukuun kireimmän pakkasjakson huipputunneilla sähkön kulutus laski jopa 1300 megawattia, mikä lähestyy Olkiluoto 3:n tuotantokapasiteettia. Todella loistava suoritus, josta me kaikki hyödyimme.

Maaliskuun sää on vielä arvoitus. Kovat pakkaset voivat laittaa sähköjärjestelmän lujille. Kireät tilanteet johtaisivat myös korkeisiin hintapiikkeihin.

Maaliskuussa aurinko tulee apuun. Valoisuus lisääntyy ja riski huippupakkasista alenee selvästi. Ennusteiden mukaan kesää kohti tilanne näyttää yhä paremmalta sähkökäyttäjän näkökulmasta. Kesällä päästäneen sähkön hinnassa jo selvästi alle kymmeneen senttiin kilowattitunnilta.

Tämän jälkeen tuleva talvikausi 2023-2024 on vielä jonkin verran arvoitus, mutta ennusteiden mukaan se on selvästi helpompi kuin tämä talvi. Suomi on vähitellen irrottautunut sähkökriisistä.

Tulevaisuutemme sähkön ja energian ympärillä näyttää todella hyvältä. Poistamme sähkön avulla

pääosan liikenteen, lämmityksen ja teollisuuden päästöistä ja näytämme maailmalle, että Suomen kaltaisesa fiksujen ihmisten maassa tämä on täysin mahdollista.

Rakennamme päästöttömän energiasäätelmän, joka tuottaa kansalaisille ja teollisuudelle edullista ja varmaa sähköä. Sähkö luo meille erinomaisen kansainvälisen kilpailuaseman, minkä avulla Suomi houkuttelee kotimaisia ja ulkomaisia investointeja. Investointeja syntyy puhdasta vetyä ja sähköä hyödyntäviin terästeollisuuden ja kemian teollisuuden laitoksiin, akkuteollisuuteen ja datakeskuksiin. Täältä löytyy se teollinen kasvu, jota Suomi kipeästi tarvitsee hyvinvoinnin ylläpitämiseksi.

Kasvun taustalla on suomalainen puhdas sähkö: nykyinen sähköntuotantopaletti täydennettynä Olkiluoto 3:lla ja massiivisilla investoinneilla tuulivoimaan. Ja tietysti toimivat sähköverkot, jotka kuljettavat sähkön tuotantolaitoksista sähkön käyttäjille.

Keihään kärkenä yritystoiminnan kehittäminen

TOMI TURA ON HÄMEEN KAUPPAKAMARIN UUSI HALLITUKSEN JÄSEN JA LAHDEN SEUDUN KEHITYS LADEC OY:N TOIMITUSJOHTAJA. MOLEMMISSA TEHTÄVISSÄÄN HÄN PYSTYY NÄKÖALAPAICALTA VAIKUTTAMAAN LAHDEN SEUDUN JA KOKO HÄMEEN ALUEEN YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMISEEN.

Kuva: Pictuner Oy

veluita. Vuosien varrella LADECissa on löytynyt uusia, mielenkiintoisia tehtäviä. Olen muun muassa vetänyt yhtiön markkinointia, ja viime vuodet ennen nykyistä tehtävää vastasin yritys ympäristön kehittämisestä ja sijoittumispalvelusta. Ehdin toimia myös viitisen vuotta edellisen toimitusjohtajan varahenkilönä.

Miten arjen elämä sujuu haastavassa työelämässä?

Arjen elämä sujuu mukavasti, varsinkin kun työ on motivoivaa. Annan itselleni luvan myös rentoutua riittävästi ja puuhata aivan muuta muun muassa lenkkeilyn, leffojen ja koriksen vapaaehtoistyön parissa. Poikamme ovat jo nuoria aikuisia, joten lapsiperheen ruuhkavuodet ovat takana.

Mistä saat vaikutteita ja motivaatiota työhösi?

Minulle uuden oppiminen ja kokonaisuuksien ymmärtäminen ovat olleet asioita, joista saan motivaatiota. Siksi nautin tämänhetkisestä tilanteesta, jossa ympäriltä löytyy joka hetki uusia asioita ja ihmisiä, joilta voi oppia. Tämä on melkoinen näköalapaikka, jossa pystyy vaikuttamaan oman kaupungin ja seudun kehitykseen.

Mitä odotat Hämeen kauppakamarin toiminnalta ja mikä on sinun oma panoksesi?

Hämeen kauppakamari tarjoaa aivan valtavan hyvän paikan nähdä ja seurata yritysten ajankohtaista tilannetta sekä tarpeita. Keskustelut alueen yritysten edustajien kanssa ovat todella arvokkaita sekä omalle oppimiselle että LADECin toiminnan kehittämiseksi. Pyrin myös itse olemaan aktiivinen ja tuomaan pöytään oman osaamiseni.

Kerro omasta työurastasi?

Olen lähes alkuperäinen lahtelainen, Myllypohjan ja Kannaksen koulujen kasvatti. Kävin Jyväskylässä opiskelemassa yhteiskuntatieteiden maisteriksi ja (itsellenikin yllätykseksi) palasin vuosituhannen vaihteessa Lahteen Helsingin yliopistolle yritysyhteistyötä tekevään yksikköön. Olin tiivistä mukana, kun Lahden korkeakoulutoimintaa kehitettiin ja yliopistokeskus perustettiin. Vuonna 2006 siirryin silloiseen Lahden tiede- ja yrityspuistoon – nykyiseen LADECIin – vetämään innovaatiopal-

KOULUTUS

YTM

ENSIMMÄINEN TYÖPAIKKA

Valmistumisen jälkeen Helsingin yliopisto ja ensimmäinen kesätyö oli aikanaan Lahti-Huviloilla.

MERKITTÄVIN ASKEL URALLA

Nykyinen työni.

MOTTO

Näe kenttä ennen kuin syötät.

KYSYIMME HÄMEEN KAUPPAKAMARIN VALIOKUNTIEN PUHEENJOHTAJILTA, MIKÄ ON VALIOKUNTASI TÄRKEIN VAIKUTTAMISKOHDE VUONNA 2023?

JAANA MARTIKAINEN

LIIKENNEINSINÖÖRI, LAHDEN KAUPUNKI

"Aluesuunnittelu- ja logistiikkavaliokunnassa korostuu erityisesti eduskuntavaalivuosi ja vaalivaikuttaminen. Hämeen molemmissa maakunnissa nähdään tärkeänä panostukset nykyisen rataverkon kehittämiseen uusien, metsiä ja peltoja halkovien ratojen sijaan. Myös liikenteestä kerättävät rahat ja liikenneverkkojen rahoitus on keskustelua herättävä aihe vaalien alla ja hallitusohjelmaa valmisteltaessa."

JARI HAVUKAINEN

PARTNER, KHT-TILINTARKASTAJA, ERNST & YOUNG OY

"Laki- ja finanssivaliokunnan tärkeimmät seurattavat aiheet vuonna 2023 ovat rahoitusmarkkinat ja yritystoimintaa säätelevät uudet lait. Erityisesti lait, jotka liittyvät vastuulliseen yritystoimintaan ja seuraavan hallituskauden määrittelemiin sekä toimintaympäristöön vaikuttaviin uusiin lakihankkeisiin. Lisäksi valiokunta pyrkii lisäämään Hämeen kauppakamarin alueen yritysten tietoisuutta em. asioista."

MANU MESIMÄKI

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA, TAMMI DIGITAL OY

"Digivaliokunnan tärkein tehtävä on auttaa Hämeen kauppakamarin alueen yrityksiä ymmärtämään, mitä mahdollisuuksia digitalisaatio tarjoaa sekä tiedostaa siihen liittyvät uhat ja miten niihin tulee varautua."

OUTI MERTAMO

MATKAILUASiantuntija, LINNAN KEHITYS OY

"Matkailuvaliokunnan tärkein vaikuttamiskohde on alan työvoimapula, johon syvennyttään työvoimatoimisto ja oppilaitosyhteistyön kautta. Lisäksi pohditaan yhdessä, miten vaikutetaan matkailualan mielikuvaan ja työnantajamielikuvaan vaikutuksia rekrytointiin."

RIITTA LASSILA

ALUEJOHTAJA, SUOMEN TERVEYSTALO OY

"Kaupan ja palvelualan valiokunnan tämän vuoden teemoja ovat osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen Hämeessä sekä tähän liittyen erilaiset työntekijäryhmät, kuten maahanmuuttajat, eläkeläiset ja täsmätyökykyiset, oppilaitosyhteistyön tiivistäminen, työnantajamielikuva, yritysvastuullisuus sekä hyvinvointi."

RIIKKA RIIHIMÄKI

TOIMITUSJOHTAJA, FORSSAN YRITYSKEHITYS OY

"Osaamisvaliokunnan tärkeimmät vaikuttamiskohteet ovat jatkuva oppiminen ja osaavan työvoiman saatavuus. Oppilaitosten ja elinkeinoelämän välisen yhteistyön merkityksen sekä toimintamallien tunnistaminen on avain vaikuttavaan yhteistyöhön."

WILLE VIITTANEN**TOIMITUSJOHTAJA, WIITTA OY**

”Teollisuusvaliokunta pyrkii tänä vuonna kehittämään alueen yritysten kansainvälistymisen edellytyksiä. Valiokunnan tapahtumissa kuullaan kansainvälistymistarinoita ja kokemuksia kaukomailta sekä vierailaan mielenkiintoisissa yrityksissä niin Suomessa kuin ulkomailla. Eikä unohdeta osaavaa työvoimaa, joka on viime vuosina ollut usein esillä. Jaetaan tästäkin parhaita käytäntöjä ja vaikutetaan niihin, jotka asioista päättävät.”

KIRJAVINKKI

Vastuullinen hallituksen jäsen – ei pelkkiä puheita, vaan oikeita ja kauaskantoisia tekoja

Vastuullisuus on lyönyt läpi kaikkialla – ja se kuuluu johtamisen kaikille tasoille. Tätä aihetta ei voida enää ohittaa: sen sisältö kuuluu niin yrityksen toimintaan kuin jokaisen yleissivistykseen. *Vastuullinen hallituksen jäsen* -teos on kompakti tietopaketti aiheesta, ja kirjan vinkit auttavat hallituksen jäseniä pitämään huolen siitä, että yrityksissä toimitaan oikein – nyt ja jatkossa. Kirjan kirjoittajat **Aija Bärlund** ja **Katri Sipilä** kertovat, miten vastuullisuus on tänä päivänä yksi tärkeimmistä arvoluonnin tekijöistä, jotka jokaisen hallituksen jäsenen pitää ottaa haltuun.

Kirjassa kerrotaan, mitä vastuullisuus tarkoittaa hallitustyöskentelyssä ja millainen on nykypäivänä vastuullinen hallituksen jäsen. Se on selkeä ja käytännönläheinen teos hallituksen jäsenen roolista, vastuista ja velvollisuuksista sekä mahdollisuuksista vaikuttaa yrityksen uusiutumiseen, kehittymiseen ja kasvuun.

Teos on tiivis ja runsaasti käytännön esimerkkejä sisältävä kirja yritysvastuun strategisesta merkityksestä, yrityksen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä yritysvastuun näkökulmasta sekä vastuullisen toiminnan ja kestävä kehityksen avaamien uusien innovaatioiden ja liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämisestä. Kirja avaa näkökulmia oman hallitusroolin kehittämiseen ja oman potentiaalın täysipainoiseen hyödyntämiseen vastuullisessa hallitustyöskentelyssä. Kirja on tarkoitettu muun muassa yritysten omistajille, nykyisille ja tuleville hallituksen jäsenille ja yritysjohdolle sekä kaikille vastuullisuudesta kiinnostuneille.

LYHYESTI LUKUINA

66 000 MW / 7840 KPL

Suomessa suunnittelussa olevat maa- ja merituulivoimahankkeet (11/2022).

3200 MW / 505 KPL

Suomessa parhaillaan rakenteilla olevat tuulivoimahankkeet (1/2023)

23 KPL

Suomessa käynnissä tai suunnittelussa olevat vihreän vedyn tuotantoon ja jalostamiseen liittyvät hankkeet.

Lähteet: Suomen Tuulivoimayhdistys ry ja Yle

Vauhdilla kasvavaa liikennöintiä

HÄMEENLINNALAINEN LINJA-AUTOYHTIÖ VEKKA GROUP OY SYNTYI, KUN PERINTEINEN VEKKA LIIKENNE JA MELKO UUSI LIIKENNÖITSIJÄ MIODEX YHDISTYIVÄT KOLMISEN VUOTTA SITTEN. VIIME LOKAKUUSSA YHTIÖ OSTI PÄIJÄT-HÄMEESSÄKIN TUTUN LEHTIMÄEN LIIKENTEEN.

Vekka Group on Hämeen kauppakamarin alueella yhdistänyt päijät- ja kantahämäläisiä liikennöitsijöitä yhteen. Yhtiön toimitusjohtaja **Tomi Vasiljev** aloitti liikennöitsijän

uran yrityskumppaninsa **Jukka Lahtisen** kanssa perustamalla Hämeenlinnaan ensin Miodexin ja ostamalla kaksi vanhempaa tilausliikenteen autoa. ”Miodexin toiminta kasvoi vuodessa noin kymmenen tilausajobussin verran ja myöhemmin näimme tilaisuuden kasvaa yhdistymällä perinteisen perheyhtiön Vekka Liikenteen kanssa”, kertoo Vasiljev.

Vekka Liikenteellä oli ostohetkellä noin 50 henkilöä töissä. Nykyään Vekka Group työllistää yli 400 joukkoliikenteen ammattilaista ja operoi noin 300 linja-autolla. Yritys harjoittaa linja-auto- ja tilausajoliikennettä ympäri Suomea ja esimerkiksi Baltiassa. Sen brändejä ovat muun muassa Miodex, Hämeenlinnan bussiliikenne, Vekka ja Vekka Tours. Uusimpana yritysosastona Vekka Group osti viime lokakuussa Päijät-Hämeessä ja Uudellamaalla toimivan Lehtimäen Liikenteen koko osakekannan. Kaupan myötä yhtiöstä tuli yksi Suomen suurimmista linja-autokonserneista. Lehtimäki oli aiemmin ostanut myös Kovasen henkilökuljetusliiketoiminnan ja Lehtimäen referenssinä Vasiljev mainitsee muun muassa Hanselin.

Vasiljev on tyytyväinen, että tilausliikenteen markkinat ovat tällä hetkellä elpymässä koronasta hyvinkin voimakkaasti. Osaavan työvoiman varmistamiseksi yhtiö on tehnyt toiminta-alueillaan myös oppilaitosyhteistyötä. ”Meillä on tälläkin hetkellä käynnissä oppisopimuskoulutukset muun muassa Hämeenlinnassa ja Lahdessa”.

Hän kertoo, että yhtiötä kiinnostavat Hämeen kauppakamarin monipuoliset ja ajankohtaiset koulutukset. Lisäksi yhtiö haluaa verkostoitua, jotta se tulee tutuksi alueen muille toimijoille.

Teksti: Päivi Pulkki

Asenne työhön ratkaisee

HILJATTAIN HÄMEENLINNAN MOREENIN YRITYSALUEELLE MUUTTANEELLA BETONIUKKOLLA ON VANKKA KOKEMUS SUOMALAISESSA BETONIRAKENTAMISESSA. YRITTÄJÄPERHEESSÄ ON TEHTY BETONILATTIOITA JO KOLMESSA POLVESSA JA ASENNETYÖN KORKEAAN LAATUUN ON VUOSIEN MYÖTÄ SIIRTYNUT SUKUPOLVELTA TOISELLE.

Betoniukko on yksi Suomen johtavista betonilattiaurakoitsijoista, joka työllistää kymmenen betonialan ammattilaista.

”Perustimme isäni **Harri Aaltosen** kanssa ensin Lattia-Aaltosen ja Betoniukko syntyi, kun yhdistimme voimamme toisen vahvan hämäläisen perheyrittäjän Beraka Oy:n kanssa. Vaarini **Esko Aaltosen** asenne korkealaatuisesta työnjäljestä on vuosien myötä siirtynyt meillä sukupolvelta toiselle. Nyttämmin isäni on siirtynyt jo osa-aikaeläkkeelle. Vaikka maailmantilanne on ollut hankala ja raaka-aineiden kohonneet hinnat sekä saataavuus ovat vaikeuttaneet myös meidän työtämme, olemme pystyneet työskentelemään lähes normaaliin tapaan rakennusmateriaalien asennusurakoitsijana”, kertoo toimitusjohtaja **Timo Aaltonen**.

Timo Aaltonen on viime vuoden lopulla suorittanut Keskuskauppakamarin HTT-kokeen. ”Jatkossa alan yritystoiminnan ohessa työskennellä myös betoni- ja sirotelattioiden tavarantarkastajana. Annoin äskettäin kärkeäjoikeudessa tavarantarkastajan vakuutuksen, joten voin pian aloittaa työt HTT-tavarantarkastajana.” Hyväksytyt tavarantarkastajat (HTT) ovat alansa parhaita ammattilaisia ja puolueettomia asiantuntijoita, jotka suorittavat palvelun tai tavaran teknisen tarkastuksen. Hyväksytyt tavarantar-

kastajat toimivat itsenäisesti, mutta toimintaa ohjaa ja valvoo Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta.

”Liityimme Hämeen kauppakamarin jäseneksi, koska halusimme erityisesti verkostoitua muiden jäsenyritysten kanssa. Lisäksi saamme kauppakamarilta nopeaa ja ajankohtaista tietoa esimerkiksi Jäsenkvartaali-infoissa, joissa käsitellään päivänpolttavia teemoja”, Aaltonen toteaa.

Teksti: Päivi Pulkki

Göteborg yhdistää perusteellisuuden ja korkeaan osaamiseen pohjautuvat palvelut

RUOTSI ON YKSI ENITEN TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTAAN (T&K) INVESTOIVISTA MAISTA. USEAT TUTKIMUKSEEN PANOSTAVISTA YRITYKSISTÄ SIJAITSEVAT GÖTEBORGISSA, MISSÄ PERUSTEOLLISUUDEN JA TIETOINTENSIIVISTEN PALVELUIDEN VUOROVAIKUTUS TOIMII KASVUN MOOTTORINA.

Göteborgilla on pitkään ollut vahva perusteellisuus, johon kuuluu kansainvälisesti toimivia suuria yrityksiä muun muassa ajoneuvo- ja konepajateollisuudessa. Viime vuosikymmenen aikana tietointensiiviset palvelut ovat nousseet yhä tärkeämpään rooliin. Kehityksen taustalla on yritysten pitkään jatkuneet investoinnit edistysellisten tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen, mikä on vahvistanut yritysten kilpailukykyä ja edellytyksiä t&k-panostusten ylläpitämiseen.

”Perusteellisuuden symbioosi tietointensiivisten palvelujen kanssa vahvistaa kasvua koko alueella”, sanoo Business Region Göteborgin vanhempi analyytikko **Peter Warda**.

Göteborgin alueen yritysten osuus on noin kolmannes Ruotsin yksityisistä t&k-investoinneista. Alueen suurimpia yrityksiä ovat ajoneuvovalmistajat Volvo Group ja Volvo Cars, lääkeyhtiö AstraZeneca, energiayhtiö Preem, konepajayhtiö SKF, verkko-yhtiö Ericsson ja varustamokonserni Stena.

Alueella tehdään lähivuosina useita suuria investointeja, muun muassa Tranzero Initiative, jonka tavoitteena on vähentää päästöjä Göteborgin satamassa. Toinen hanke

on Gothenburg Green City Zone, joka toimii kokeilualustana fossiilivapaalle rahtiliikenteelle kaupunkiympäristössä.

Göteborgin autoteollisuudessa on meneillään suuri teollinen murros, jossa tuotekehityksen ja tuotannon painopiste siirtyy polttomoottoreista sähköajoneuvoihin. Volvo Carsilla on laaja valikoima sähköautoja, ja Volvo Groupilla on laajamittaista testaus-toimintaa sähköisten raskaiden ajoneuvojen kehittämiseksi. Alueella on vahvan sähköisen liikenteen osaamisen lisäksi useita syväteknologian start-up-yrityksiä, jotka kehittävät innovaatioihin ja tieteelliseen tutkimukseen perustuvia tuotteita ja palveluita. Siellä on myös vahva life science -klusteri, johon kuuluvat AstraZenecan lisäksi Essity ja Bico. Suomalaisilla yrityksillä on hyvät

mahdollisuudet osallistua alihankkijoina alueella toteutettaviin projekteihin ja investointeihin.

Ruotsi on sijalla neljä OECD:n tilastossa, jossa verrataan maiden T&K-investointeja suhteessa BKT:hen. Listan kärjessä ovat Israel, Etelä-Korea ja Taiwan. Suomi on sijalla 11 Tanskan jälkeen.

Teksti: Patrik Lindfors

(Kuva: Adobe Stock)

Chalmersin teknisellä yliopistolla on keskinen rooli Göteborgin alueen innovaatiotoiminnassa, joka yhdistää perusteellisuuden ja tutkimuksen.

LUKU-SUOSITUS

EU-KATSAUS

Keskuskauppakamarin puolivuositain julkaistavassa EU-katsauksessa keskitytään ajankohtaisiin EU-aiheisiin. Uusimmassa katsauksessa käsitellään Suomen ja suomalaisten yritysten näkökulmasta merkittävien asioiden etenemistä Ruotsin uudella EU-puheenjohtajuuskaudella. Ruotsilta odotetaan aktiivista kauppapolitiikkaa ja maa korostaa kaudellaan myös eurooppalaisten yritysten kykyä luoda kasvua edistämällä vihreää siirtymää.

Lenita Toivakka, Keskuskauppakamarin kansainvälisten asioiden johtaja

RATKAISUJA SUOMELLE

Keskuskauppakamari on koostanut ratkaisuja Suomen uudistamiseksi kilpailukykyiseksi ja hyvinvoivaksi yhteiskunnaksi. Edessämme on nyt valinta: uudistu tai näivety. Nykytila johtaa hitaaseen näivettymiseen. Suomen on valittava rohkean uudistumisen tie.

TULEVAISUUDEN RATKAISUT

Kauppakamarien eduskuntavaaliteesit 2023. Velkaantuva, ikääntyvä ja byrokraattinen maa tarvitsee suunnanmuutoksen. Tavoitteena tulee olla kestävä talous ja kilpailukykyinen toimintaympäristö, joka houkuttelee yrityksiä investoimaan, kasvamaan ja työllistämään sekä yksittäisiä ihmisiä yrittämään, innovoimaan ja tekemään töitä.

2X

TUORETTA TIETOA

NAISJOHTAJAKATSAUS

Naisten osuus pörssiyritysten johtoryhmissä on tänä vuonna ennätyskellisellä tasolla. Naisten osuus on noussut 28 prosenttiin ja suurissa pörssiyrityksissä kivuttiin ensimmäistä kertaa yli 30 prosenttiin. Toimitusjohtajina ja pörssiyritysten liiketoimintojen johdossa naisia on kuitenkin edelleen vähän. Naisten etenemistä toimitusjohtajaksi hankaloittaa se, että toimitusjohtajaksi edetään yleensä liiketoimintojen johdosta. Tukitoimintojen johdosta toimitusjohtajaksi edetään lähinnä talousjohtajan tehtävästä.

Ville Kajala, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

ILMOITUSKANAVA

1.1.2023 voimaan tullut ilmoittajien suojelua koskeva sääntely velvoittaa yritykset ja julkisyhteisöt, joilla on vähintään 50 työntekijää, perustamaan työntekijöilleen sisäisen ilmoituskanavan epäiltyjä väärinkäytöksiä koskevien ilmoitusten vastaanottoon. Alle 250 työntekijän yrityksille siirtymäaika sisäisen ilmoituskanavan käyttöönottoon on 17.12.2023 asti ja tätä suuremmille yrityksille kolme kuukautta lain voimaantulosta eli 31.3.2023 asti.

Stina Vikberg, johtaja, Keskuskauppakamari

Teollisuuspolitiikan uusi aikakausi

NATO-RATKAISUN NOPEA SINETÖINTI, TEOLLISUUDEN OSUUS BKT:STÄ UUTEEN NOUSUUN, LISÄPANOKSIA T&K-INVESTOINTEIHIN SEKÄ VIHREÄN ENERGIAN VARAAN RAKENTUVA TEOLLISTAMISOHJELMA. SIINÄ NORDIC WEST OFFICEN TOIMITUSJOHTAJA RISTO E.J. PENTTILÄN TYÖLISTAA SEURAVALLE HALLITUKSELLE, JONKA OLISI JATKETTAVA MYÖS TYÖURIA, KEVENNETTÄVÄ VEROTUSTA JA HOIDETTAVA LIIKENNEVÄYLIEN KORJAUSVELKA.

TEKSTI: TIMO SORMUNEN KUVAT: NORDIC WEST OFFICE

Konsulttitoimisto ja ajatuspaja Nordic West Officen toimitusjohtaja Risto E.J. Penttilä ennusti taannoin hämmästyttävän tarkasti etukäteen Suomen Nato-jäsenyysprosessin alkutahdit. Liki pitäen yhtä napakasti irtoavat myös arviot tulevan hallituskauden keskeisistä haasteista.

”Nato-prosessi on vietävä nopsaan maaliin ja velaksi elämisen on yksinkertaisesti loputtava. Samalla on palattava takaisin määrätietoiseen teollistamispolitiikkaan, jota esimerkiksi Yhdysvallat, Kiina, Saksa ja Britannia ovat harjoittaneet viime aikoina täysin häpeilemättä”, Penttilä paukauttaa.

Suomen kohdalla tämä tarkoittaisi panostusta etenkin halvan vihreän sähkön eli mm. tuuli- ja ydinvoiman yrityksille tarjoamiin investointimahdollisuuksiin. Ensimmäisiä merkkejä tästä on jo saatu, mutta tulevina vuosina investointeja pitäisi metsästä Pohjolan perukoille entistä määrätietoisemmin.

”Tätä varten tarvitaan eräänlainen pelikirja, jonka tavoitteet kaikki puolueet ja myös ay-liike voisivat yhteisesti hyväksyä. Pelistrategiassa ja painotuksissa olisi sitten hieman variaatioita riippuen kulloisestakin hallituskoalitiosta. Sen myötä päästäisiin irti elinkeinopolitiikan pahimmasta tempoilusta eri hallituskausien välillä, vaikka se onkin osa demokratiaa”, Penttilä toteaa.

Suomi tarvitsee uuden tarinan

Onnistuessaan tämä ”uuden teollistamisen politiikka” sataisi mannaa koko Suomelle.

Riskejäkin toki on, Penttilä muistuttaa. Pahimmillaan käsiin voi jäädä epäonnistuneita ja kalliita julkisia hankkeita, jotka syventävät Suomen talousahdinkoa entisestään.

”Tämä on päättäjille kieltämättä tarkan pelin paikka.”

Jotain on EVAn ja Keskuskauppakamarin ex-johtajan mukaan kuitenkin pakko tehdä, jotta Suomen bruttokansantuote saataisiin kestävämmälle pohjalle. Teollisuuden osuus

Suomen bkt:sta oli vuonna 2020 enää 20 prosenttia. Vuonna 2010 oltiin vielä turvallisissa 30 prosentin lukemissa.

Penttilä korostaa korjausliikettä, sillä nyky-menolla edessä on asteittainen näivettyminen.

”Suomi tarvitsee uuden kasvutarinan sotien jälkeisen jälleenrakennuksen ja Nokia-saagan jatkoksi. Se voisi hyvinkin löytyä vihreään siirtymään liittyvästä teknologisesta osamisesta ja sen myötä korkeamman lisäarvon tuotteista”, Penttilä toteaa.

Lumiauran avulla kasvuväylälle

Tulevalla hallituksella riittääkin töitä, mikäli se haluaa saada kotimaiseen yrityskenttään, yrittäjyyteen ja työllistymiseen uutta eloa. Myös kestävyysvajeen oikaisuun ja julkisen talouden tasapainotukseen tarvitaan Penttilän mielestä aivan uudenlaista otetta.

”Kauppakamarin jo vuosikymmenien ajan rummuttamat teesit byrokratian purkamisesta, kevyemmästä verotuksesta, toimivammista työmarkkinoista ja vetävimmistä liikenneväylistä ovat edelleen toimivia talousrohtoja.”

Vertauskuvana Penttilä käyttää lumiauraa, joka avaa Suomelle uutta kasvuväylää. Sen terävimmässä kärjessä ovat kasvavat tuotekehitysinvestoinnit, auran siipiosassa on puolestaan uusi teollisuuspolitiikka ja vihreä energia.

Auran kiinnityksenä ja kantavana rakenteena ovat jo aiemmin listatut elinkeinoelämän ja yritysten paremmat toimintaedellytykset.

”Seuraavan hallituksen on myös avattava yrityksille ovi soteen. Mallia voisi ottaa Sveitsistä, joka tarjoaa hyvät julkiset palvelut kohtuullisella verotaakalla. Meillä asia on aivan päinvastoin eli verotus on kovaa, mutta palvelut korkeintaan kohtuullista tasoa”, Penttilä huomauttaa.

”Julkisen sektorin isommissa rakenneuudistuksissa vetäisin sen sijaan jo hetken henkeä. Nykyisissä on jo ihan riittävästi sulateltavaa”, hän lisää.

Maahanmuutto ei yksin riitä

Yhtenä Suomen avainhaasteena on myös väestön ikääntyminen ja osajapula, josta on jo tullut monelle yritykselle keskeinen kasvun jarru.

Lääkkeeksi on tarjottu selvästi nykyistä suurempaa työperäistä maahanmuuttoa sekä ulkomaisten opiskelijoiden määrätietoista houkuttelua Suomeen. Molemmat ovat Penttilän mukaan tarpeen, mutta eivät suinkaan ratkaise koko ongelmaa.

”Maahanmuuttoon ja Suomen vetovoimaan ei kannattaisi liiaksi luottaa. Helpompi ja varmempi keino on jatkaa työuria molemmista päistä. Joe Biden mielii Yhdysvalloissa vielä 82-vuotiaana jatkokaudelle. Meillä Suomessa moni haluaa eläkkeelle jo kuusikymppisenä.”

Penttilän mielestä alin eläkeraja tulisi nostaa 65 vuoteen ja valtaosin eläkkeelle pitäisi siirtyä vasta 70-vuotiaana – vaikkapa osa-aikatyön kautta. Apuna voisi olla myös veroporkkanoita.

”Lisäksi opiskelijat on saatava entistä nopeammin ja sujuvammin työelämään, mielellään jo lopputyövaiheessa”, hän listaa.

**”OPISKELIJAT ON SAATAVA
ENTISTÄ NOPEAMMIN JA
SUJUVAMMIN TYÖELÄMÄÄN,
MIELELLÄÄN JO
LOPPUTYÖVAIHEESSA”**

Tulevaisuus on yritysten rakentama

Suomen tulevaisuutta on viime kuukausina visioitu paitsi puoluetoimistoissa myös Penttilän luotsaamassa Nordic West Officessa.

Tuoreimman skenaariopäivityksen tuloksia on luvassa keväällä ja keskeiset kasvupolut liittyvät jo aiemmin mainittuihin uusiin puhtaisiin ja energiatehokkaisiin teknologioihin, vihreään siirtymään ja korkeamman jalostusasteen tuotteisiin.

”Yksityinen sektori tulee olemaan kasvun dynamo ja poliitikkojen keskeinen tehtävä on huolehtia yrityksille suotuisasta toimintaympäristöstä. Yksi tällainen edistysaskel olisi voitto EU:sta metsien kestävään käyttöön liittyvissä linjauksissa.”

Vaikka tavoitteet ovat korkealla, pitää Penttilän mukaan välillä muistaa myös Suomen todellinen koko maailmantaloudessa: 0,3 prosentin bkt-osuudella ja 0,07 prosentin pinta-alalla ei välttämättä ratkota kaikkia maapallon ongelmia.

”Voimme kuitenkin kehittää teknologiaa ja osaamista, jota käytetään ympäri maailmaa.”

Risto E.J. Penttilä

KUKA

Risto E.J. Penttilä

URA

Konsulttitoimisto-ajatuspaja Nordic West Officen perustaja ja toimitusjohtaja. Ollut johtajana EVA:ssa ja Keskuskauppakamarissa sekä puheenjohtajana Suomi-Atlantti -seurassa. Nuorsuomalaisen puolueen kansanedustajana vuosina 1995–1999. Kokoomuksen eurovaaliehdokkaana 2009 ja eduskuntavaaliehdokkaana 2019

KOTIPAikka

Helsinki

KOULUTUS

Filosofian tohtori

HARRASTUKSET

Liikunta, turvallisuuspolitiikka, squash ja metsästys

TULEVAISUUDEN RATKAISUT

Kauppakamarien eduskuntavaaliteesit 2023

Osaaminen ratkaisee Suomen tulevaisuuden

Pula osaavasta työvoimasta on yritysten merkittävin kasvun este. Väestön ikääntymisestä johtuen ongelma ei ole ohimenevä. Ongelmaan on vastattava lisäämällä osaamisperusteista maahanmuuttoa, edistämällä koulutuksen työelämälähtöisyyttä ja varmistamalla kaikille nuorille hyvät perustaidot.

- Lisätään osaamisperusteista maahanmuuttoa merkittävästi nykyisestä.
- Parannetaan ammatillisen koulutuksen työelämälähtöisyyttä.
- Varmistetaan riittävät perustaidot jokaiselle lapselle ja nuorelle.

Julkinen talous, työllisyys ja verotus

Julkinen talous on käännettävä vahvistuvalle uralle ja kestävyysvajetta on kurottava kiinni. Työllisyysastetta on edelleen nostettava yksityisen sektorin työpaikkojen määrää kasvattamalla.

- Työn tekemisen on oltava aina kannattavaa – porrastetaan ansiosidonnainen työttömyysturva ja uudistetaan sosiaaliturvajärjestelmä.
- Mahdollistetaan paikallinen sopiminen kaikissa yrityksissä.
- Varmistetaan kilpailukykyinen verotus ja kevennetään ansiotuloverotusta läpi tuloluokkien.

Vauhditetaan investointeja ja vihreää siirtymää sujuvilla kaavoitus- ja luvitusprosesseilla

Suomi kilpailee investoinneista kansainvälisesti. Sujuva luvitus ja nopeat kaavoitusprosessit edistäisivät vihreää siirtymää, parantaisivat kilpailukykyä sekä lisäisivät Suomen houkuttelevuutta investointien kohteena. Nykyisellään merkittävät investoinnit viivästyvät ja peruuntuvat, kun kaavoitus- ja lupaprosessit sakkaavat ja valitusprosessit ovat raskaita ja ennakoimattomia.

- Luvat yhdeltä luukulta ja kaavojen ja lupien käsittelylle palvelulupaus.
- Lisätään valitusprosessien ennakoitavuutta.

Varmistetaan koko Suomen saavutettavuus ja logistinen kilpailukyky

Suomen logistinen sijainti on muutoksen kourissa. Toimiva liikennejärjestelmä ja sujuva liikenne ovat Suomen kilpailuvyön edellytys. Supistetaan liikenneinfran korjausvelkaa, vähennetään liikenteen päästöjä linjassa muiden EU-maiden kanssa ja varmistetaan suomalaisen logistiikan kustannuskilpailukyky.

- Nostetaan liikenneinfran rahoituksen tasoa.
- Vähennetään liikenteen päästöjä kilpailukykyisesti.

Kuuden suurimman mittelo

SUOMEN TULEVAISUUS VAATII RATKAISUJA. VELKAANTUVA, IKÄÄNTYVÄ JA BYROKRAATTINEN MAA TARVITSEE SUUNNANMUUTOKSEN. TAVOITTEENA TULEE OLLA KESTÄVÄ TALOUS JA KILPAILUKYKYINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ, JOKA HOUKUTTELEE YRITYKSIÄ INVESTOIMAAN, KASVAMAAN JA TYÖLLISTÄMÄÄN SEKÄ YKSITTÄISIÄ IHMISIÄ YRITTÄMÄÄN, INNOVOIMAAN JA TEKEMÄÄN TÖITÄ. HAASTATTELIMME KUUDEN SUURIMMAN PUOLUEEN PUHEENJOHTAJAT JA SELVITIMME, MIKÄ ON HEIDÄN PUOLUEENSA KESKEINEN VIESTI YRITYKSILLE JA MITÄ HE TEKISIVÄT SUOMEN KILPAILUKYVYN PARANTAMISEKSI.

PETTERI ORPO
Kokoomuksen
puheenjohtaja

Mitkä ovat puolueenne tärkeimmät tavoitteet ensi vaalikaudella Suomen kilpailukykyä edistämiseksi?

Seuraavalla kaudella on huolehdittava talouskasvusta ja julkistaloudesta. Keinoja on lukuisia, mutta työlliställä on ainakin ansiotuloverotuksen keventäminen, yrittäjyyteen ja omistajuuteen kannustaminen, lupaprosessien virtaviivaistaminen, julkisten hankintojen kehittäminen, paikallisen sopimisen edistäminen sekä palvelualojen vapauttamisen jatkaminen. Menopuolella tärkeitä ovat investoinnit puhtaaseen ja edulliseen sähkön tuotantoon, vetotalouteen, koulutukseen, TKI-menoihin ja turvallisuuteen.

Mikä on puolueenne keskeisin viesti suomalaisille yrityksille?

Meidän viestimme on se, että Suomen pitää jatkossakin olla paras paikka yrittää ja menestyä. Täällä saa tehdä, myös epäonnistua. Me haluamme luottaa suoma-

laiseen. Lisäämällä työn houkuttavuutta, paikallista sopimista, poistamalla kansainvälisen rekrytoinnin tarveharkinnan sekä vapauttamalla palvelualojen sääntelyä esimerkiksi alkoholin ulosmyynnin osalta, haluamme luoda tilaa suomalaisten uusille keksinnöille, yrityksille ja konsepteille.

Minkä Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien yhteisistä eduskuntavaalitavoitteista nostaisit keskeisimmäksi oman puolueesi osalta?

Listalla on paljon hyviä tavoitteita esim. työnteon kannustimiin, työelämään ja lupaprosesseihin liittyen. Nostan tässä kuitenkin yhteisen tavoitteemme kaksivuotisesta esiopetuksesta sekä maksuttomaan varhaiskasvatukseen pyrkimisestä.

MATIAS MÄKYNEN
SDP:n varapuheenjohtaja

Mitkä ovat puolueenne tärkeimmät tavoitteet ensi vaalikaudella Suomen kilpailukyyn edistämiseksi?

Suomen kilpailukyky perustuu ennen kaikkea osaamiseen ja vihreään siirtymään. Osaavat, hyvinvoivat työntekijät, luotettavat ja ennakoitavat toimintaympäristöt ja elinvoimainen elinkeinoelämä ovat kilpailukyyn kulmakiviä. Panostukset koulutukseen, korkeakoulutettujen osuuden nostaminen sekä sitoutuminen neljän prosentin TKI-tavoitteeseen ja 2035 hiilineutraalius-tavoitteeseen ovat Suomen kilpailukyyn kannalta avainasemassa.

Mikä on puolueenne keskeisin viesti suomalaisille yrityksille?

Panostamalla osaamiseen, innovaatioihin ja vihreän siirtymän johtajuuteen Suomi voi rakentaa kestävä kasvun polkua. Yrityksillä ja elinkeinoelämällä on tässä kasvun luonnissa keskeinen rooli. Paluu

leikkauspolitiikkaan sen sijaan johtaisi talouden näivettymiseen ja osaamisen rapautumiseen. Suomen kilpailukyyn kannalta olennaiset panostukset koulutukseen, innovaatiopolitiikkaan, fossiilitomaan energian ratkaisuihin ja infraan edellyttävät julkista taloutta vahvistavaa politiikkaa.

Minkä Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien yhteisistä eduskuntavaalitavoitteesta nostaisit keskeisimmäksi oman puolueesi osalta?

Osaaminen ratkaisee Suomen menestyksen. Osaavan työvoiman saatavuus on keskeisen kasvun edellytys. SDP:n tavoitteena on sekä koulutusasteen nostaminen että peruskoulun ja toiseen asteen koulutuksen resurssien turvaaminen.

RIIKKA PURRA
Perussuomalaisten puheenjohtaja

Mitkä ovat puolueenne tärkeimmät tavoitteet ensi vaalikaudella Suomen kilpailukyyn edistämiseksi?

Yritysten energia- ja polttoainelaskut ovat nousseet jyrkästi osin maailman tapahtumien ja osin väistyvän hallituksen omilla toimilla. Yritysten kilpailukyky paranee leikkaamalla näitä kustannuksia nostavia toimia.

Suomen sijainnista johtuen kuljetusalan kilpailukyky on yksi suurimmista huolenaiheista. On hyvin tärkeää, että kuljetusala on suurilta osin kotimaista kiristyneen maailmanpoliittisessa tilanteessa.

Haluamme keskittyä tasavertaisiin kilpailuolosuhteisiin.

Mikä on puolueenne keskeisin viesti suomalaisille yrityksille?

Perussuomalaisille kotimaisuus on tärkeää. Katsomme, että julkisen sektorin valtava paisutus on johtanut kireisiin veroi-

hin ja kasvavaan velkavuoreen. Tämä kehitys on käännettävä.

Työnteon tulee olla taloudellisesti kannattavaa. Tähän puututaan verotusta keventämällä, kunhan julkisia menoja on karistettu priorisoimalla niitä. Ilman kotimaista ostovoimaa ei ole kysyntää, mikä on tärkeää kotimaisille yrityksille. Haluamme painottaa lainsäädännön ennustettavuuden merkitystä.

Minkä Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien yhteisistä eduskuntavaalitavoitteesta nostaisit keskeisimmäksi oman puolueesi osalta?

Osaamisen lisääminen on ehdoton edellytys talouden kasvulle. Peruskoulussa on ongelmia, ja ne leviävät muualle. Ammatilliseen koulutukseen tarvitaan korjaamista. Nuoria pitää valmistua oikeille aloille ja oikeilla alueilla.

MARIA OHISALO
Vihreiden puheenjohtaja

Mitkä ovat puolueenne tärkeimmät tavoitteet ensi vaalikaudella Suomen kilpailukyvn edistämiseksi?

Suomi on menestynyt koulutuksen ja osaamisen ansiosta. Nyt oppimistulokset ovat kuitenkin laskeneet pidemmän aikaa, koulutustaso polkee paikallaan ja osavasta työvoimasta on pulaa. Koulutuspanostuksia on kasvatettava myös ensi vaalikaudella. Emme pärjää ilman työperäistä maahanmuuttoa, ja ulkomaisia osaajia tulee houkutella Suomeen monin keinoin. Lisäksi on siirrettävä yritys- ja verotukia säilyttävistä ja tehostomista taloutta uudistaviin tukiin, tutkimukseen ja kehitykseen ja vihreisiin investointeihin.

Mikä on puolueenne keskeisin viesti suomalaisille yrityksille?

Vihreät tekee politiikkaa, joka edistää uusia investointeja, yritystoimintaa ja työllisyyden kasvua ympäristön kantokyky huomioiden. Panostukset koulutukseen, tut-

kimukseen ja kehitykseen sekä vihreisiin investointeihin maksavat itsensä takaisin ja luovat pohjan tulevaisuuden menestykselle. Vihreät edistää toimivia markkinoita ja yrittäjämönteistä yhteiskuntaa, joka minimoi yrittäjyyden esteitä ja varmistaa reilun kilpailun yritysten välillä.

Minkä Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien yhteisistä eduskuntavaalitavoitteesta nostaisit keskeisimmäksi oman puolueesi osalta?

Tärkein tavoite on heti ensimmäinen: osaaminen ratkaisee Suomen menestyksen. Emme pysty ylläpitämään hyvinvointivaltiota tulevaisuudessa ilman laadukasta koulutusta ja korkeaa osaamista. Jokainen lapsi ja nuori ansaitsee ja tarvitsee riittävät perustaidot hyvään elämään.

ANNIKA SAARIKKO
Keskustan puheenjohtaja

Mitkä ovat puolueenne tärkeimmät tavoitteet ensi vaalikaudella Suomen kilpailukyvn edistämiseksi?

Suomen on siirryttävä vähähiiliseen talouteen, mutta tehtävä se tavalla, joka luo hyvinvointia, työtä ja toimeentuloa koko Suomeen. Tervehdytämme julkisen talouden kahdessa vaalikaudessa.

Turhan sääntelyn purkamista ja hallinnon pullonkaulojen poistamista on jatkettava. Opiskelupaikkoja on lisättävä eri puolilla maata erityisesti niillä aloilla, joilla on pulaa työvoimasta. Esitämme työuran pidentämisen verokannustinta. Ammatti- liikenteeseen on otettava käyttöön kevyemmin verotettu ammattidiesel.

Mikä on puolueenne keskeisin viesti suomalaisille yrityksille?

Keskusta pitää yritysten puolta. Verotuksen, lainsäädännön ja muun toimintaympäristön on oltava ennustettavaa. Varmistamme, ettei yrittäjien ja yritysten

kokonaisverotus edelleenkään kiristy. Näin olemme tehneet kahdella edelliselläkin vaalikaudella.

Keskusta on valmis panostamaan työelämälahtöiseen koulutukseen, uudistamaan työttömyysturvaa, vahvistamaan paikallista sopimista ja lisäämään työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa. Yrittäjyyden kynnyksen alentamiseksi esitämme kaikille y-tunnusta.

Minkä Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien yhteisistä eduskuntavaalitavoitteesta nostaisit keskeisimmäksi oman puolueesi osalta?

Osaaminen. Sen vahvistaminen on keskeistä, jotta Suomi pysyy kestävä kasvun tiellä. On kiinnitettävä huomiota huippuosaajien ja nuorten lisäksi myös työikäisten osaamisen päivittämiseen mm. lyhempiin ja kohdennettuihin koulutus-

LI ANDERSSON
Vasemmistoliiton
puheenjohtaja

Mitkä ovat puolueenne tärkeimmät tavoitteet ensi vaalikaudella Suomen kilpailukyyn edistämiseksi?

Meillä on paljon voitettavaa kunnianhimoisessa ilmastopolitiikassa. Selkeät tavoitteet ja toimet päästöjen vähentämiseksi ovat keino luoda tulevaisuuden työpaikkoja sekä turvata teollisten työpaikkojen säilyminen Suomessa.

Koulutustason nostamiseksi on jatkettava investointeja koulutuksen kaikille asteille. Niin varhaiskasvatusta kuin perusopetusta pitää vahvistaa ja korkeakoulujen aloituspaikkoja lisätä. Lisäksi TKI-rahoitusta on nostettava pysyvästi, ja painotettava erityisesti tutkimuksen roolia.

Mikä on puolueenne keskeisin viesti suomalaisille yrityksille?

Suomessa ihmiset luottavat toisiinsa ja yhteiskuntaan. Tämä on turvallinen ja vakaa maa investoida, yrittää ja vaurastua. Jotta Suomi on reilu kaikille, pitää myös yritys-

ten kantaa vastuuta. Tämä tarkoittaa osallistumista riittävän veropohjan ylläpitämiseen, oikeudenmukaista tulonjakoa sekä epäterveeseen kilpailuun ja työvoimaa hyväksi käyttävien yritysten toimintaan puuttumista. Näillä eväillä suomalaiset luottavat jatkossakin toisiinsa ja uskaltavat panostaa reilumpaa tulevaisuuteen kaikille.

Minkä Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien yhteisistä eduskuntavaalitavoitteista nostaisit keskeisimmäksi oman puolueesi osalta?

Olemme todella samaa mieltä siitä, että osaaminen ratkaisee Suomen tulevaisuuden. Samalla on selvää, että kaikki politiikan osa-alueet ovat tärkeitä reilun yhteiskunnan rakentamisessa.

KAUPPAKAMARIEN EDUSKUNTAVAALITEESIT PÄHKINÄNKUORESSA

OSAAMINEN

Pula osaavasta työvoimasta on yritysten merkittävin kasvun este. Väestön ikääntymisestä johtuen ongelma ei ole ohimenevä. Ongelmaan on vastattava lisäämällä osaamisperusteista maahanmuuttoa, edistämällä koulutuksen työelämälähtöisyyttä ja varmistamalla kaikille nuorille hyvät perustaidot.

JULKINEN TALOUS, TYÖLLISYYS JA VEROTUS

Julkinen talous on käännettävä vahvistuvalle uralle ja kestävyysvajetta on kurottava kiinni. Työllisyysastetta on edelleen nostettava yksityisen sektorin työpaikkojen määrää kasvattamalla.

SUJUVAT KAAVOITUS- JA LUVITUSPROSESSIT

Talouden kasvu ja uudistuminen vaativat, että kaavoitusta ja investointien luvitusta sujuvoitetaan ja lupakäsittelyitä nopeutetaan.

SAAVUTETTAVUUS JA LOGISTINEN KILPAILUKYKY

Suomen logistinen sijainti on muutoksen kourissa. Toimiva liikennejärjestelmä ja sujuva liikenne ovat Suomen kilpailukyyn edellytys. Supistetaan liikenneinfran korjausvelkaa, vähennetään liikenteen päästöjä linjassa muiden EU-maiden kanssa ja varmistetaan suomalaisen logistiikan kustannuskilpailukyky.

Vipinää Amerikan raitilla

Suomen ministerit reissaavat nyt ahkerasti USA:ssa. Myös lahtelainen kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri **Ville Skinnari** kävi joulukuussa liikemiesdelegaation kanssa Teksasissa ja allekirjoitti Teksasin kuvernööri **Greg Abbottin** kanssa osavaltion pääkaupungissa Austinissa julkilausuman Suomen ja Teksasin välisen taloudellisen yhteistyön kehittämistä. Onkin ilmeistä, että Suomen tekemä suuri F-35-taisteluhävittäjäkauppa Lockheed Martinin kanssa Teksasin Fort Worthista on tuonut osavaltion uudella tavalla suomalaisten tietoisuuteen.

Suomalaiset toki tuntevat Teksasin TV-sarjasta Dallas, mutta liike-elämän puolelta siitä, että Nokian kännykät valloittivat aikoinaan USA:n Teksasista käsin. Vipinää on luvassa myös, kun Universal Studiot rakentaa lapsille suunnatun uuden teemapuiston Friscoon Dallasin pohjoispuolelle. Tämän lisäksi samaan kaupunkiin tulevat vuoden

2026 jalkapallon maailmanmestaruuskilpailut eli Soccer World Games.

Talouden saralla USA:ssa syntyi joulukuussa 223 000 uutta työpaikkaa ja työttömyys on pysynyt 3,5 prosentin tasolla eli käytännöllisesti katsoen täystyöllisyydessä, vaikka suuret teknologiyhtiöt ovat ilmoitelleet laajoista irtisanomisista kuten Alphabet (Google) 12 000, Amazon 18 000 ja Microsoft 10 000 työntekijää. Talouslehti Forbesin mukaan tammikuun puoleen väliin mennessä on irtisanottu jo yli 40 000 työntekijää ja meno jatkuu. On syytä muistaa, että marraskuussa 2022 irtisanottuja oli yli 52 000. Silti uusia työpaikkoja syntyy enemmän.

Mutta, onko tekijöitä täyttämään avoimet työpaikat? Ei ole, koska lähes kaikki kykenevät ja halukkaat ovat jo töissä. Tämä synnytti viime vuoden aikana palkkaspiraalin ylöspäin ja Zippia.comin mukaan palkat nousivat 7,6 prosenttia. Toinen mutta on siinä, että vaihtamalla työnantajan voi työntekijä saada jopa 15 prosenttia korkeamman palkan. Ja näin lähti palkkainflaatio laukkaamaan ja sitä keskuspankki FED yrittää jatkuvilla koronnostoilla jarruttaa. Vuoden 2022 aikana keskuspankkikorkoa onkin nostettu jo 2,25 prosenttiyksikköä ja edellinen 0,25 prosenttiyksikön nosto oli helmikuun alussa. Kolmas mutta onkin

siinä, että samalla nujerretaan kuluttajien kulutusinto ja sijoittamishalu sekä tyrehdytetään velanotto, josta seuraa talouden jäähtyminen, koska 75 prosenttia USA:n taloudesta pyörii kuluttajien varassa. Eli vipinää riittää joka suuntaan ja joka suunnalla. Kaikesta huolimatta rekrytointi- ja henkilöstöpalveluyritys Adecco kertoi, että palvelusektori, tuotanto, terveydenhuolto ja monet muut alat jatkavat kasvuaan nyt koronan jälkeen ja tarvitsevat tekijöitä.

Mitä sitten yrityksissä tuumataan alkaneesta vuodesta 2023? Pankit ennustavat pehmeää laskua taantumaan. Saman käsityksen saa taloussektoriin liittyvistä julkisen sanan kommentteista. Sitten tuleekin jo neljäs mutta, sillä CEO-lehden toimitusjohtajakyselyssä on tapahtunut trendimuutos! Vaikka 90 prosenttia toimitusjohtajistakin uskoo pehmeään laskuun, 70 prosenttia heistä uskoo lyhyeen laskusuhdanteeseen sekä yritystoiminnan kohentumiseen jo vuoden jälkimmäisellä puoliskolla ja viimeistään vuoden 2024 alussa. Keskuspankin ohjauskorolla lienee suuri merkitys siinä, kuinka talousmoottori hyrrää loppuvuodesta 2023 ja vuonna 2024. Jos FED menee kohti 5 prosenttia tai yli, niin lainakorot nousevat 7–10 prosenttiin, kun nyt saa pankista esim. asuntolainaa 5–6 prosentilla. Kun korot nousevat, alkaa syvätaskuinen ostajan kulta-ai-

ka eli voimme odottaa yrityskauppojen ja -järjestelyiden hienoista voimistumista, kun vähähappisia yrityksiä tulee myyntiin. Myös moni yrittäjä, jolla ei ole jatkajaa, halunnee luopua yritystoiminnasta korkojen noustessa, jottei tarvitse koskea eläkesäästöihin. Tässä voisi piillä mahdollisuus suomalaisillekin yrityksille hankkia sillanpääasema tai vahvistaa olemassa olevaa markkina-asemaa.

Lopuksi vielä Amerikan raitille matkustaville henkilöille ja etabloituville yrityksille kotiläksyksi seuraavaa: taloudellisen toimeliaisuuden ja pitkäjänteisen toiminnan lisäksi on syytä ottaa huomioon luonnonolosuhteet. Tämä menee nimittäin riskienhallinnan ytimeen. USA:ssa on maanjäristyksiä, maan halkeamia ja vajoamia, tulivuoria, tsunamia, tulvia, tornadoja ja hurrikaaneja. Myös ukkoset jyrisevät kovemmin kuin Suomessa ja salamat iskevät vaakasuo- raan eikä vain ylhäältä alas. Kun näiltä haluaa suojautua, on mietittävä monenlaisia asioita, kuten toimipisteen turvallinen sijainti, henkilöstön turvallisuus yrityksessä ja työmatkalla, julkinen liikenne, lentokentät, turvavälineet, kommunikointi ja yhteyksien varmistaminen, varavoiman saanti, sopivat ajoneuvot ja tietenkin vakuutukset. Perusasioita ovat mm. terveysvakuutus, matka- ja matkatavara- vakuutus, ajoneuvovakuutus, työturvavakuutus, työkyvyttömyysvakuutus, vastuuvakuutus ja keskeytysvakuutus. Usein tarvitaan myös ns. Umbrella-vakuutus, jolla saadaan suojaa nostettua ja suojauksen piiriä laajennettua. Monet teollisuusasiakkaat ja urakoitsijat vaativat toimittajilta ns. COI eli Certificate of Insurance -dokumentin. Ja sitten pisteeksi i:n päälle – sinua ei ole olemassa ilman luotto- korttia. Vipinää siis riittää, kun astuu Amerikan mantereelle.

HÄMEEN KAUPPAKAMARIN USA:N
KIRJEENVAIHTAJA VESA VIHAVAINEN
TEXAS, USA

Ulkomaankauppakamareiden kansainvälinen verkosto

SAKSAN ULKOMAANKAUPPAKAMAREIDEN KANSAINVÄLINEN VERKOSTO TOIMII 92 MAASSA JA SIIHEN KUULUU YLI 140 TOIMIPISTETTÄ JA 2 000 ASIAANTUNTIJAA. SUOMALAISILLA YRITYKSILLÄ ON MAHDOLLISUUS OSTAA NEUVONTA- JA KANSAINVÄLISTYMISPALVELUITA SAKSAN ULKOMAANKAUPPAKAMAREIDEN (AHK) TOIMISTOILTA ERI PUOLILLA MAAILMAA.

Kyseessä on Suomen Keskuskauppakamarin ja Saksan teollisuus- ja kauppakamareiden keskusjärjestön (DIHK) sekä Helsingissä toimivan Saksalais-Suomalaisen Kauppakamarin (AHK Finland) välinen sopimus. Ainoastaan Tanskalla ja Kroatiassa on vastaavanlainen sopimus Saksan kauppakamarijärjestön kanssa. Tähän mennessä yli 20 suomalaisyritystä on käyttänyt näitä palveluita muilla markkinoilla kuin Saksassa. Myös lahtelainen huonekaluyritys ISKU löysi AHK-verkoston avulla uusia liikekumppaneita Itä-Euroopan ja Lähi-idän markkinoilta.

Solmitun sopimuksen myötä myös Hämeen kauppakamari toimii yhteistyössä Saksalais-Suomalaisen Kauppakamarin (AHK Finland) kanssa, joten sen jäsenyritykset voivat hyödyntää Saksan vientiverkostoa. Verkosto auttaa suomalaisia yrityksiä pääsemään Saksan markkinoille ja vastaavasti saksalaisyrityksiä Suomen markkinoille.

Kauppakamarin palvelut kattavat kaiken yrityskohtaisesti räätälöidyistä markkina-analyseista kattaviin Go-To-Market-hankkeisiin ja yrityksen perustamiseen Saksassa. Vuodesta 2017 alkaen se on myös

avannut ovet Saksan ulkomailla sijaitsevien kauppakamarien (AHK-verkosto) laajaan verkostoon.

Globaali verkosto suomalaisyritysten käytettävissä

Saksan kauppakamarit toimivat yli 90 maassa, ja tämä verkosto – palveluineen – on myös suomalaisyritysten käytettävissä! Kansainvälistyvän yrityksen kannattaakin tutustua verkoston tarjoamiin mahdollisuuksiin, ja useat suomalaisyritykset ovat jo päässeet menestyksekkäästi uusille kansainvälisille markkinoille. Paikalliset AHK:t auttavat liiketoiminta- ja markkinakysymysten lisäksi myös kieli- ja kulttuurierojen ymmärtämisessä ja ylittämässä.

Kansainvälistyminen kannattaa aloittaa tänään!

Euroopan talous ja markkinat ovat olleet viime vuodet kovassa mylerryksessä. Ongelmien vastapainona energiapula, toimitusketjujen uudelleen järjestely sekä komponenttien ja raaka-aineiden saatavuuden ongelmat avaavat mahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Yritykset Euroopassa etsivät luotettavia, lähellä sijaitsevia toimittajia.

”Kansainvälistyminen ei ole peikko, vaan markkina siinä missä Suomikin”

LAHDEN NASTOLASSA SIJAITSEVASSA VILLÄHTEEN LEIVÄSSÄ TEHDÄÄN PITKÄJÄNTEISTÄ JA SUUNNITELMALLISTA TYÖTÄ KANSAINVÄLISILLE MARKKINOILLE PÄÄSEMISEKSI. PERHEYRITYKSEN KOLMAS SUKUPOLVI USKOO, ETTÄ MAAILMAN PARHAASTA POHJAVEDESTÄ JA RAAKA-AINEISTA VALMISTETUILE TUOTTEILLE ON KYSYNTÄÄ MYÖS KESKIEUROOPPALAISISSA KAHVIPÖYDISSÄ.

Vuonna 1958 perustettu, tänä päivänä reilun kolmen miljoonan euron liikevaihtoa tekevä Villähteen Leipä on erikoistunut pakasteleivontaan ja sopimusvalmistukseen. Valikoimassa on pullapohjaisia tuotteita, hamurilaissämpylöitä ja monipuolisesti erilaisia leipä- ja sämpylätuotteita vähittäiskaupan, food servicen ja tukkuliikkeiden tarpeisiin.

Noin 6 miljoonan pullatuotteen valmistuksesta vastaa sesongin mukaan vuosittain 15–20 työntekijää. Yritystä johtavat sisarukset, toimitus-

johtaja **Hanna Ylä-Mononen**, prosessista ja tuotekehityksestä vastaava **Mikko Hämäläinen** ja asiakkuuksista vastaava **Olli Hämäläinen**.

”Vielä isäni aikana olimme tunnettuja muun muassa karjalanpiirakoista ja sokeripitkoista. Niissä kilpailu kaupan hyllypaikoista on kuitenkin nykyään todella kovaa. Siksi tarjoamme sitä mitä muut eivät osaa tai pysty toteuttamaan: raaka-, puoli- ja kypsäpakasteissa on meidän markkinamme”, Olli Hämäläinen kertoo.

Tavoitteena on kasvaa ja tehdä sitä uusilla markkina-alueilla Keski-Euroopassa. Maistatusten perusteella siellä arvostetaan tuotteissa käytettyä maailman parasta pohjavettä ja puhtaita raaka-aineita.

Kansainvälistyminen ei yritystä pelota, mutta Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n vuosina 2020–2022 vetämän, Suomen paras yrityspalvelu -hankkeeseen liittyneen kou-

(Kuva: Anni Vuori, LADEC)

Olli Hämäläinen vastaa Villähteen Leivän asiakkuuksista.

lutuksen myötä Villähteen Leivässä tiedostetaan, että monia asioita pitää olla valmiina ja mietittynä ennen konkreettisia kansainvälistymiskeleita. Parhaillaan selvitetään, pystyykö yrityksen tuotanto vastaamaan kansainvälisten markkinoiden kysyntävolyymeihin. LADEC jatkaa yrityksen tukena sen suunnatessa kansainvälistymisen polulla eteenpäin.

Teksti: Taru Schroderus

(Kuva: Pictuner Oy)

Villähteen Leivän toimitusjohtaja Hanna Ylä-Mononen valittiin kuluva vuoden 2023 alussa Päijät-Hämeen Viljaklusterin uudeksi puheenjohtajaksi Fazer Myllyn toimitusjohtajan Jarkko Arrajoen tilalle. www.viljaklusteri.fi

VARAA PAIKKASI NYT!

HHJ- PUHEENJOHTAJAKURSSI

TO 11.5. klo 11.45 - PE 12.5. klo 16.00

Hotelli Fennada, Pihkalantie 3, Vierumäki

JAKSO 1:

PUHEENJOHTAJAN PERUSKYSYMYKSET

TO 11.5.2023 KLO 11.45–16.30

JAKSO 2:

YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

PE 12.5.2023 KLO 8.30–16.00

Pk-yrityksen hallituksen rooli on kasvanut yhteiskunnassa ja siten myös yhteiskunnan kehittämisessä. Valtionhallinnon ja yksityisen sektorin yksi ajankohtaisista painopistealueista on yrittäjyyden edistäminen sekä pk-yritysten toiminnan kehittäminen ja kasvun tukeminen. Näin luodaan mahdollisuuksia uusien työpaikkojen syntymiselle ja vanhojen säilymiselle. Tässä työssä pk-yrityksen hallituksella ja erityisesti sen puheenjohtajalla on suuri strateginen rooli.

Pk-yrityksen hallituksen puheenjohtajakoulutuksessa käsitellään hallituksen johtamista ja ryhmädynamiikkaa. Puheenjohtajan tulisi toimia vastaavasti, kuten orkesterinjohtaja tai luotsi. Hänellä tulee olla kyky kehittää hallitusosaamista, niin omaansa kuin hallituksen jäsenten. Toimiva hallitus toimii osakeyhtiön voimavarana ja suunnan näyttäjänä.

Koulutuksen luennoitsijoina toimivat varatuomari, HHJ PJ **Ismo Salminen** ja tekniikan lisensiaatti, eMBA, HHJ PJ **Riitta Varpe**.

Koulutuksen hintaan sisältyy **Hallituksen puheenjohtajan opas – johda pk-yritys menestykseen**.

Koulutus sopii sekä hallitusten puheenjohtajille että puheenjohtajaksi aikoville. Koulutukseen osallistujilta edellytetään HHJ-kurssin käymistä tai vastaavien tietojen hallitsemista.

Kurssin hintaan sisältyy kirjallinen aineisto, ohjelman mukaiset tarjoilut ja yöpyminen 1 x 1 h huoneessa. Osallistumismaksu laskutetaan kurssin päätyttyä.

Ilmoittautuminen 27.4. mennessä hhj-sivustolla tai paula.ahokanto@hamechamber.fi tai puhelimitse 040 455 5617 / Paula Ahokanto. Tiedustele paikkoja!

Viimeinen maksuton peruutuspäivä on 27.4.2023.

HINTA
2500€
+ALV

JÄSEN-
ETUHINTA
1750€
+ALV

VARAA PAIKKASI NYT!

HHJ HALLITUS JA VASTUULLISUUS

9.5. klo 8.45–15.15

Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone / etänä Teams

LYHYESTI

Hallitus vastuullisuuden asialla

-teemakoulutus päivittää hallituksen jäsenen tiedot yritysvastuun strategisesta merkityksestä yrityksen arvонуonnissa ja omistaja-arvon kasvattamisessa. Koulutus helpottaa strategisten yritysvastuutavoitteiden asettamista ja yrityksen vastuullisuustyön käynnistämistä ja kehittämistä.

Asiantuntijana: VT, HHJ PJ **Katri Sipilä**, Deve Partners. Sipilä toimii liiketoiminnan ja organisaatioiden kehittäjänä ja valmentajana erityisesti hallitustyön ja johtamisen näkökulmasta. Hänellä on pitkä kokemus vastuullisesta johtamisesta toimitusjohtajana ja hallituksen jäsenenä yrityksissä, järjestöissä ja säätiöissä.

**HHJ-KURSSIN TAI
HHJ-PUHEENJOHTA-
JAKURSSIN KÄYNEILLE
KOULUTUKSEN HINTA ON
410 € (+ ALV).**

Ilmoittautuminen

viimeistään 2.5.2023.

Lisätietoja

paula.ahokanto@hamechamber.fi tai
puh. 040 455 5617 / Paula Ahokanto

HINTA
795€
+ALV

JÄSEN-
ETUHINTA
480€
+ALV

KOULUTUKSET

WEBINAARIT

21.3. (14–15.30)

Sujuvampaa Excelin käyttöä

23.3. (9–12)

Juhana Torkki: Miten syntyy vetoava tarina

23.3. (9–15)

Työsuhteen ongelmatilanteet ja niihin puuttuminen

4.4. (9–16)

Vientikaupan keskeiset asiakirjat

4.4. (14–15.30)

Excel tehokäyttöön

12.4. (9–12)

Incoterms® 2020 -toimituslausekkeet ja logistiikan pullonkaulat

9.5. (12–16)

Minimoi logistiikkasopimuksiin ja -ketjuun liittyvät riskit

**TUTUSTU MYÖS
LAAJAAN
STRIIMIVALIKOIMAAN
HÄMEEN
KAUPPAKAMARIN
KOTISIVUILLA
HAMECHAMBER.FI/
STRIIMIT/**

LISÄTIEDOT
KOULUTUKSISTA JA TAPAHTUMISTA
WWW.HAMECHAMBER.FI

Helsinki | Jyväskylä | Järvenpää | Keuruu | Lahti
Salo | Seinäjoki | Tampere | Turku | Äänekoski

Haluamme tehdä yrityksesi arjesta helpomman

Aito lisäarvo syntyy kumppanuudesta.
Sovinto- ja ratkaisuhakuinen toimintatapamme
tähtää lopputulokseen, joka säästää aikaasi
sekä helpottaa arkeasi.

› Markus Laakkonen

Puh: 040 084 3816

› Jussi Saviharju

Puh: 045 356 0062

fenn
ASIANAJOTOIMISTO

www.fennolaw.fi

Asianajotoimisto Fenno | +358 10 504 9000 | office@fennolaw.fi

KPMG

Kilpailukykyä ja kestäväää kasvua

Autamme paran-
tamaan yrityksesi
kilpailukykyä ja
luomaan kestäväää
kasvua jo tänään!

kpmg.fi

KPMG Oy Ab

Aleksanterinkatu 10 B, Lahti
P: 040 538 2533

Tilintarkastus- ja varmennuspalvelut | Vero- ja lakipalvelut |
Liikkeenjohdon konsultointi | Yritys- ja rakennejärjestelyt

Hiilirajamekanismi (CBAM) voimaan lokakuussa 2023 – maahantuojat, oletko valmis

KIRJAINYHDISTELMÄ CBAM TAI SANA HIILIRAJAMEKANISMI EI SUURIMMALLE OSALLE SANO MITÄÄN. KYSEESSÄ ON EU:SSA ASTEITTAIN VUOSINA 2023–2032 KÄYTTÖÖN OTETTAVA HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISMEKANISMI CBAM ELI CARBON BORDER ADJUSTMENT MECHANISM, JOLLA SÄÄNNELLÄÄN TIETTYIHIN TAVAROIHIIN SISÄLTYVIÄ KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJÄ TUOTAESSA NIITÄ EUROOPAN UNIONIN TULLIALUEELLE. CBAM ON OSA EUROOPAN VIHREÄN KEHITYKSEN 55-VALMIUSPAKETTIA, JONKA AVULLA TAVOITELLAAN EUROOPAN HIILINEUTRAALIUTTA VUOTEEN 2050 MENNESSÄ.

Hiilirajamekanismin tarkoitus on estää hiilivuotoa, jota EU:n päästövähennystavoitteet saattaisivat aiheuttaa EU-alueen ulkopuolella. Tarkoituksena on säätää ns. hiilitulli EU-alueelle tuotettaville tuotteille, joiden valmistus on aiheuttanut hiilipäästöjä EU-alueen ulkopuolella.

Hiilirajamekanismin pyrkimyksenä on siten varmistaa, että Euroopan päästövähennykset myötävaikuttavat maailmanlaajuiseen päästöjen vähenemiseen sen sijaan, että EU-alueella toimivat yritykset siirtäisivät hiili-intensiivistä tuotantoa Euroopan ulkopuolelle rajoitusten kiristytessä EU-alueella. Hiilirajamekanismin toivotaan kannustavan EU:n ulkopuolista teollisuutta ja kansainvälisiä kumppaneita ryhtymään saman suuntaisiin toimiin.

Säännösten tämänhetkisten valmistelutietojen mukaan hiilirajamekanismi tulisi alkuvaiheessa kattamaan kaikista hiilivaltaisimpien alojen tuotteita: rauta ja teräs, sementti, lannoitteet, alumiini, sähkö ja vety, sekä joitakin lähtöaineita ja rajoitetun määrän jatkojalostustuotteita. Edellä mainittuihin kategorioihin ja soveltamisalaan kuuluvat tavarat yksilöidään CBAM-asetuksessa yksityiskohdaisesti CN-tullitariffikoodeja hyödyntäen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että edellä mainittuihin tuoterhyymiin kuuluvia tuotteita maahantuovan yrityksen on tarkoin perehdyttävä tavarakatteeseen tullitariffinimiketasolla sen varmistamiseksi, onko sillä CBAM-järjestelmän soveltamisalaan kuuluvaa maahantuontia. Koska asetuksen sääntely on edelleen meneillään, on myös mahdollista, että järjestelmän soveltamisalaan kuuluvien tuotteisiin voi tulla muutoksia.

CBAM-säännösten oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2023 alusta. Asetuksen voimaansaamaa kuitenkin lykättiin

ja uuden aikataulun mukaan säännökset tulevat voimaan 1.10.2023.

Hiilirajamekanismi säännökset tulevat voimaan kasvivaikkeen siirtymäkauden myötä. Vuosina 2023–2026 maahantuojat ainoastaan raportoivat maahantuomiinsa tuotteisiin sisältyvät hiilipäästöt EU:n CBAM-viranomaiselle neljännesvuosittain. Varsinaiset hiilirajamekanismin maksut otetaan käyttöön vuonna 2027, jolloin hiilitullien alaisten tuotteiden maahantuojat rekisteröityvät kansalliseen CBAM-rekisteriin ja ne voivat ostaa CBAM-todistuksia. Todistusten hinta määräytyy EU:n päästöoikeuksien viikoittaisen keskimääräisen huutokauppahinnan (€/tonni hiilidioksidia) mukaan.

Maahantuojien on tunnettava maahantuomiensa tavaroitten luokittelu ja tunnistettava, kuuluuko joukkoon hiilirajamekanismin soveltamisalaan kuuluvia tuotteita. Raportointivelvoitteen synty on huomioitava vuonna 2023, joten CBAM aiheuttaa yrityksille hallinnollista lisätyötä jo tänä vuonna. Lisäksi on suositeltavaa, että yritykset alkavat jo nyt suunnittelemaan hiilitullien vaikutusta omaan liiketoimintaan, hinnoitteluun ja mahdollisiin tuotanto- tai raaka-ainehankintojen muutoksiin.

TANJA LAPPALAINEN
ARVONLISÄVEROTUKSEN ASiantuntija,
KPMG LAHDEN TOIMISTO
TANJA.LAPPALAINEN@KPMG.FI

ILMOITUSTAU LU

TERVETULOA VAHVAAN VERKOSTOON

uudet jäsenet

14.9.2022-13.2.2023 LIITTYNEET

FORSSA

Vihannes Vinnikainen Oy

HATTULA

TG Klubben Oy

Oy Viima Inn Ltd

HEINOLA

HSL Group Oy

HÄMEENLINNA

MyHappyHäme Oy

Rakennustoimisto Taitoneliö Oy

Sun NÄKYMÄ

JANAKKALA

Pelto-Paturi Oy

T-Group Oy

LAHTI

Bonfide Oy

Bus Burger Oy

HiFix Oy

HITHA Oy

Hämeen Hallituspartnerit ry

Keikkaseppä Weckman Oy

Kuljetusliike T. Kainulainen Oy

Päijät-Hämeen

kesäyliopistoyhdistys

Tripoint Oy

Volar Plastic Oy

ORIMATTILA

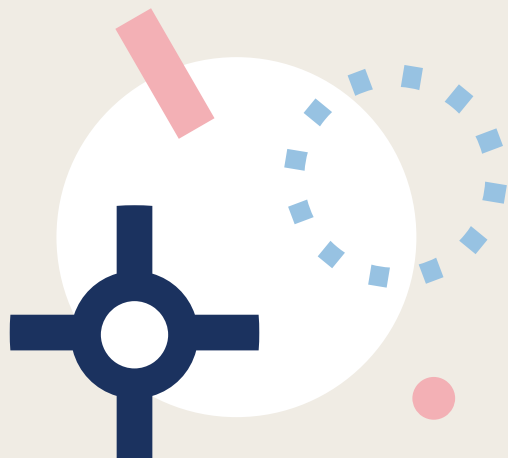
Pekkanen Korjaamo Oy

SYSMÄ

Järvisen Liikenne Oy

VANTAA

Suomi-rata Oy

"Hämeen kauppakamari kiittää uusia jäseniä.

Jokainen kontakti on sinulle mahdollisuus.

Jäsentyttyväisyys on meille erittäin tärkeää

ja yritykset tarvitsevat tukea sekä verkostoja.

Pyrimme entistä tehokkaampaan jäsenpalveluun",

sanoo Hämeen kauppakamarin

toimitusjohtaja Jussi Eerikäinen.

HÄMEEN KAUPPA- KAMARIN JÄSENYYS KANNATTAA!

Kauppakamarin jäsenenä olet mukana alueemme yli tuhannen jäsenyrityksen ja julkisen toimijan verkostossa. Hämeen kauppakamarin toimintapiiriin kuuluvat Päijät-Hämeen maakunta, Kanta-Hämeen maakunnasta Hämeenlinnan ja Forssan seutukunnat sekä Pirkanmaalta Kuhmoinen.

**Jos et vielä
ole jäsen,
liity nyt!**

**KATSO
LISÄTIETOJA
KOTISIVUILTAMME**

WWW.HAMECHAMBER.FI

HÄMEEN KAUPPAKAMARI
PUH. 040 455 5610

Hämeen kauppakamari onnittelee

Polttimo-yhtiöt 140 v.

Polttimo-yhtiöt, alun perin Lahden Polttimo Oy – Lahtis Bränneri Ab, on Lahdessa vuodesta 1883 toiminut perheyriyys, joka valmistaa maltaita ja mallasuutteita. Yritys kuuluu Euroopan viiden suurimman ja maailman kymmenen suurimman mallasyhtiön joukkoon.

Forssan kaupunki 100 v.

Forssa on lounaishämäläinen kaupunki, jonka seutukuntaan kuuluvat Jokioinen, Tammela, Humppila ja Ypäjä. Forssaan rakentunut teollisuusyhdyskunta on määritelty yhdeksi Suomen valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä.

Hämeen liitto 70 v.

Hämeen liitto on yksi Suomen kahdeksastatoista maakunnan liitosta. Hallinnollisesti se on lakisääteinen, Kanta-Hämeen kuntien muodostama kuntayhtymä, joka aluekehitysviranomaisena vastaa maakunnan yleisestä kehittämisestä ja maakunta-kaavoituksesta.

Lepo Product Oy 70 v.

Lahtelaisen Lepo Productin päätoimialueita ovat julkisten tilojen istuinkalusteet ja laivasisustaminen. Lepo-temallistosta on vastannut pääsuunnittelijana sisustusarkkitehti Kaarle Holmberg. Lisäksi kalusteita ovat suunnitelleet Lepolle mm. professori Yrjö Kukkapuro, Esko Pajamies ja Antti Kotilainen.

Finlandia-uistin Oy 60 v.

Asikkalan Kalkkisissa toimiva Finlandia-uistin on perheyritys, jonka perustivat veljekset Hannu ja Kalevi Kangas. Heidän visionsa ja intohimonsa kalastukseen ovat luoneet monia ajattomia uistimia. Yritys tunnetaan tuotemerkeistä Nils Master ja Bete.

Ferroplan Oy 40 v.

Toisen polven perheyritys Ferroplan Oy on Suomen johtava kappale- ja massatavaran käsittelyyn kuljetinratkaisuja suunnitteleva ja valmistava yritys. Orimattilassa sijaitsevan pääpaikan lisäksi yrityksellä on komponentteja valmistava yksikkö Latviassa.

Immuno Diagnostic Oy 40 v.

Hämeenlinnalaisella Immuno Diagnostic Oy:llä on toimipisteet myös Espoossa ja Oulussa. Yritys maahantuo diagnostiikan sekä tutkimuksen reagensseja ja laitteita. Se

edustaa diagnostiikan toimittajia mm. kliinisen mikrobiologian, patologian, hematologian ja sytogenetiikan toimialoilta.

Insinööritoimisto Tasoplan Oy 40 v.

Insinööritoimisto Tasoplan on hämeenlinnalainen rakennesuunnitteluun erikoistunut yritys, jonka toimialaan kuuluvat julkiset rakennukset, liike- ja teollisuusrakennukset, urheilulaitokset sekä asuinrakennukset. Referenssinä esim. Hämeenlinnan teatterin uusi 350 paikkainen päänäyttämö.

Kempowerille kansainvälistymispalkinto

Tasavallan presidentti myönsi lahtelaiselle sähköajoneuvojen pikalatausratkaisuja valmistavalle Kempowerille kansainvälistymispalkinnon ja yritys sai palkinnon vuoden 2022 tulokasyrityksenä. Palkinto myönnettiin jo yrityksen viidentenä toimintavuotena.

SUOMEN TOIMITILA OY

Palvelemme vuosien kokemuksella toimitila- ja sijoituskiinteistöjen välityksessä ja arvonmäärittämisessä.

Kaakkois-Suomi ■ Päijät-Häme ■ Kanta-Häme ■ Keski-Suomi

Mikko Kantosaari
toimitusjohtaja
Keskuskauppakamarin
hyväksymä kiinteistönarvioitsija
(KHK)
VTM, LKV, AKA (Y)
050 443 4055
mikko.kantosaari@ttilaa.fi

Matti Sisto
arviointiasiantuntija
Keskuskauppakamarin
hyväksymä kiinteistönarvioitsija
(KHK)
DI, AKA (Y), LKV
050 572 0258
matti.sisto@ttilaa.fi

Siiri Eerola
kiinteistöasiantuntija
Tradenomi
LKV
0500 492 011
siiri.eerola@ttilaa.fi

Sara Ojapalo
tekninen assistentti
044 719 0320
sara.ojapalo@ttilaa.fi

